

**ABD'nin Çin Politikası:
Kuşak ve Yol Girişimi Ekseninde Bütüncül Bir Değerlendirme**

Muhammet YILDIZ

Doç. Dr.
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1340-0818
muhammet.yildiz@erdogan.edu.tr

Makale Türü Araştırma Makalesi	Öz Bu çalışma, ABD'nin Çin'e yönelik politikalarını 2013 yılında başlatılan Kuşak ve Yol Girişimi bağlamında, yapısal ve saldırgan realizm perspektiflerinin sentezlendiği bir yaklaşım çerçevesinde incelemektedir. Kuşak ve Yol Girişimi'nin ekonomik ve jeopolitik açılımları, Washington tarafından yalnızca ticari bir kalkınma hamlesi olarak değil, uzun vadeli güç projeksiyonu ve stratejik etki üretme kapasitesine sahip bir araç olarak değerlendirilmektedir. ABD'nin Çin'e yönelik geliştirdiği karşı stratejiler; diplomatik, ekonomik, teknolojik ve güvenlik boyutlarıyla ele alınmakta, çalışma nitel araştırma yöntemi kapsamında literatür, politika belgeleri ve tarihsel gelişmeler üzerinden yürütülmektedir. Bulgular, ABD'nin artan Çin etkisini Hint-Pasifik stratejisi, çok taraflı güvenlik yapılanmaları, finansal araçlar ve teknoloji odaklı kısıtlama mekanizmaları aracılığıyla dengelemeye çalıştığını göstermektedir. Bu yaklaşım, doğrudan çatışmadan kaçınan ancak ekonomik ve diplomatik araçları güvenlik politikalarıyla bütünleştiren bir stratejiye işaret etmektedir. Bu doğrultuda, ABD-Çin rekabetinin yalnızca ikili bir güç mücadelesinden ziyade, küresel güç dengesi ve uluslararası düzenin yeniden şekillendiği yapısal bir dönüşüm süreci olduğu ortaya konulmaktadır.
Birincil Dil Türkçe	
Başvuru Tarihi 23 Şubat 2026	
Kabul Tarihi 20 Mayıs 2026	
	Anahtar Kelimeler ABD, Çin, Kuşak ve Yol, Dengeleme, Jeoekonomi, Rekabet

Bu makaleye atıf için:

Yıldız, M. (2026). ABD'nin Çin Politikası: Kuşak ve Yol Girişimi Ekseninde Bütüncül Bir Değerlendirme. *Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 84-103.

**U.S. Policy Toward China:
A Comprehensive Assessment Centered On The Belt and Road Initiative**

Muhammet YILDIZ

Assoc. Prof.
Recep Tayyip Erdoğan University, Rize, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1340-0818
muhammet.yildiz@erdogan.edu.tr

Article Type Research Article	Abstract This study examines U.S. policies toward China within the context of the Belt and Road Initiative, launched in 2013, using an approach that synthesizes structural and offensive realism perspectives. The economic and geopolitical implications of the Belt and Road Initiative are viewed by Washington not merely as a commercial development initiative, but as a tool capable of long-term power projection and strategic influence. The counter-strategies developed by the U.S. toward China are examined through diplomatic, economic, technological, and security dimensions, and the study is conducted within the scope of qualitative research methodology, drawing on literature, policy documents, and historical developments. The findings indicate that the U.S. is attempting to balance China's growing influence through the Indo-Pacific strategy, multilateral security frameworks, financial instruments, and technology-focused containment mechanisms. This approach points to a strategy that avoids direct conflict while integrating economic and diplomatic tools with security policies. In this context, it is argued that U.S.-China competition represents not merely a bilateral power struggle, but rather a structural transformation process in which the global balance of power and the international order are being reshaped.
Primary Language Turkish	
Submitted 23 February 2026	
Accepted 20 May 2026	
	Keywords USA, China, Belt and Road, Balancing, Geoeconomics, Competition

To cite this article:

Yıldız, M. (2026). ABD'nin Çin Politikası: Kuşak ve Yol Girişimi Ekseninde Bütüncül Bir Değerlendirme. *Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 84-103.

Giriş

Soğuk Savaş'ın sona ermesinin ardından uluslararası sistemin tek kutuplu bir yapıya evrildiği yönündeki yaygın kanaat, 21. yüzyılın ilk çeyreğinde giderek daha fazla sorgulanır hâle gelmiştir. Bu sorgulamanın merkezinde Çin Halk Cumhuriyeti'nin ekonomik, siyasi ve askeri kapasitesindeki belirginleşen rolü yer almaktadır. Çin'in küresel sistemde artan görünürlüğü ve etki alanı, ABD açısından yeni bir dış politika gündeminin ötesinde, mevcut uluslararası düzenin sürdürülebilirliğini etkileyen temel bir stratejik sorun olarak görülmektedir. Nitekim Çin'in ekonomik kapasitesindeki hızlı artışın uluslararası sistemde güç dağılımını etkilemeye başladığını ve büyük güç ilişkilerini derinleştirdiği kabul edilmektedir (Goldstein, 2005). Bu bakımdan ABD-Çin ilişkileri, uluslararası politikanın en belirleyici rekabet alanlarından biri olarak değerlendirilmektedir (Örmeci, 2013, s.12).

ABD'nin Çin politikası, tarihsel olarak süreklilik ve değişimi birlikte barındıran çok katmanlı bir yapı göstermektedir. 1949 sonrası dönemde ideolojik karşıtlık ve çevreleme politikalarıyla şekillenen ilişkiler, 1970'li yıllardan itibaren daha pragmatik bir zemine oturmuş, Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte angajman temelli bir stratejiye yönelmiştir. Washington yönetimi, 1990'lı ve 2000'li yıllarda Çin'in küresel ekonomik sisteme entegrasyonunun uzun vadede siyasi uyumu teşvik edeceği varsayımını benimsemiştir (Johnston, 2008). Ancak ekonomik yükselişin beklenen siyasi dönüşümü üretmemesi, bu yaklaşımın sorgulanmasına yol açmış, süreç giderek belirginleşen bir hegemonik rekabet zeminine evrilmiştir (Aslan, 2021).

Tartışmaların somutlaştığı önemli kırılma noktalarından biri, Çin'in 2013 yılında ilan ettiği Kuşak ve Yol Girişimi'dir. Girişimin kapsamı, coğrafi yayılımı ve uzun vadeli hedefleri, Çin dış politikasında daha önce görülmemiş ölçekte bir açılımı beraberinde getirmiştir. Kuşak ve Yol, altyapı yatırımları ve ticaret ağları aracılığıyla ekonomik iş birliğini teşvik ederken, Avrasya, Afrika ve Hint-Pasifik bölgelerinde Çin'in artan jeopolitik etkisini kurumsallaştırma potansiyeli taşımaktadır. Bu yönüyle girişim, Çin'in küresel sistemdeki rolünü güçlendirmeye yönelik stratejik bir araç olarak değerlendirilmektedir (Yıldız, 2018, s. 16).

Girişim, aynı zamanda ABD tarafından Çin'in jeopolitik bir meydan okuması olarak algılanmaktadır. Washington yönetimi bu girişimi mevcut uluslararası düzeni dönüştürmeye yönelik revizyonist bir hamle olarak değerlendirerek diplomatik, askeri ve iktisadi alanlarda yeni politika araçları geliştirmeye çalışmaktadır. Hint-Pasifik stratejisi, müttefiklik ağlarının yeniden yapılandırılması ve Çin merkezli ekonomik girişimlere yönelik kısıtlayıcı önlemler, bu sürecin başlıca yansımalarıdır (Athari ve Ejazi, 2020, s. 45).

Mevcut literatür incelendiğinde, ABD-Çin rekabetinin çoğunlukla askeri, ekonomik veya jeopolitik boyutlar üzerinden parçalı biçimde ele alındığı, Kuşak ve Yol Girişimi bağlamında ise bu unsurların bütüncül bir dengeleme stratejisi çerçevesinde sistematik olarak ilişkilendirilmediği görülmektedir. Bu çalışma, bu sınırlılığı aşarak ABD'nin Çin'e yönelik politikalarını "çok boyutlu dengeleme" kavramı üzerinden analiz etmekte ve yapısal realizm ile saldırgan realizm perspektiflerini sentezleyen bütüncül bir analitik çerçeve önermektedir. Bu yönüyle çalışma, ABD'nin alternatif araçları eş zamanlı ve

koordineli biçimde kullandığını göstererek, büyük güç rekabetinin çok katmanlı doğasını açıklayan özgün bir katkı sunmaktadır. Zira çalışma nitel araştırma yöntemi kapsamında tasarlanmıştır. Veri seti olarak konuyla ilgili telif ve tetkik eserler, ABD ulusal güvenlik belgeleri, politika raporları ve güncel gelişmelere ilişkin kaynaklardan oluşmaktadır. Bu bakımdan metinde, mevcut eserlerin ve temel teorilerin ortaya koyduğu zemin seyrinde içerik analizi yöntemi kullanılmış, elde edilen bulgular realist kuramsal çerçeve doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Kuramsal ve Kavramsal Çerçeve: Realist Perspektiften Dengeleme

Realizm, uluslararası sistemi anarşik olarak tanımlayan ve devletleri bu yapının temel aktörleri olarak konumlandıran kuramsal bir gelenektir. Anarşik yapı, devletleri güvenliklerini kendi imkânlarıyla sağlamaya zorlamaktadır. Bu çerçevede güç, hem güvenliğin hem de sistem içindeki konumun belirleyici unsurudur (Waltz, 1979). Belirtilen yapısal süreçte devlet davranışları, normatif tercihlerden ziyade, görece güç dağılımındaki değişimlere ve tehdit algılarına bağlı olarak şekillenir.

Bu çalışma, yapısal realizmin sistem düzeyindeki güç dağılımına odaklanan yaklaşımı ile saldırgan realizmin büyük güçlerin görece güç maksimizasyonu eğilimine ilişkin argümanlarını birlikte kullanmaktadır. Yapısal realizme göre uluslararası sistemdeki kutuplaşma biçimi ve güç dağılımı, devletlerin stratejik tercihlerini belirleyen temel değişkendir (Waltz, 1979). Güç dengesindeki kaymalar, özellikle yükselen güçlerin ortaya çıkışı, mevcut sistem liderleri açısından güvenlik ikilemini derinleştirir. Bu bağlamda Çin, son otuz yılda ekonomik kapasitesini, askeri modernizasyonunu ve teknolojik üretim gücünü önemli ölçüde artırmıştır. Pekin yönetiminin bu gelişimi, sistemik güç dağılımında yapısal bir dönüşümü mümkün kılmıştır.

Saldırgan realizm ise büyük güçlerin yalnızca güvenliklerini korumakla yetinmeyeceklerini, aynı zamanda bölgesel veya küresel ölçekte hegemonik konuma ulaşmayı hedefleyeceklerini savunur (Mearsheimer, 2001). Bu perspektiften bakıldığında Çin'in 2013 yılında ilan ettiği Kuşak ve Yol Girişimi, salt ekonomik bir altyapı projesi olmanın ötesinde küresel bağlantısallık, finansman mekanizmaları ve lojistik ağlar üzerinden etki alanını genişletmeye yönelik stratejik bir girişim olarak değerlendirilebilir. Güç geçişi literatürü de yükselen güçlerin mevcut düzenle gerilim yaşama eğiliminde olduğunu ve bu tür geçiş süreçlerinin reel rekabet üretebileceğini açıklamaktadır (Gilpin, 1981; Organski, 1958). Bu durum, ABD'nin Çin'in artan ekonomik, teknolojik ve jeopolitik etkisini sınırlandırmaya yönelik daha kapsamlı dengeleme faaliyetleri geliştirmesine zemin hazırlamaktadır.

Realist kuramın bu tür yapısal dönüşümlere verdiği temel yanıt "dengeleme" stratejisidir. Dengeleme, yükselen veya tehdit olarak algılanan bir gücün sistem içindeki etkisini sınırlamaya yönelik politika araçlarını öne sürmektedir. Waltz'a göre devletler, güvenliklerini korumak için potansiyel hegemon devletlere karşı denge oluşturma eğilimindedir (Waltz, 1979). Stephen Walt ise tehdit dengesi yaklaşımında, devletlerin maddi kapasitelerinin yanında, niyetlere ve saldırı potansiyellerine de dikkat çekmektedir (Walt, 1987). Bu doğrultuda dengeleme, iç ve dış dengeleme olarak iki şekilde ifade edilebilir: İç dengeleme devletin kendi kapasitesini güçlendirmesine, dış dengeleme ise ittifak ilişkileri ve ortaklıklar üzerinden güvenlik üretmesine dayanmaktadır. Ancak modern güç rekabeti, klasik askeri dengelemenin ötesine geçen daha karmaşık araçlar

içermektedir. Nitekim küresel üretim zincirleri, finansal ağlar, enerji geçiş hatları ve dijital altyapılar, yeni rekabet anlayışının merkezî unsurları hâline gelmiştir.

Araştırmada kullanılan “çok boyutlu dengeleme” kavramı, literatürde yer alan klasik dengeleme yaklaşımlarından önemli ölçüde ayrılmaktadır. Geleneksel realist literatürde dengeleme, çoğunlukla askeri kapasite ve ittifaklar üzerinden açıklanırken, daha güncel yaklaşımlar jeoekonomik araçların ve iktisadi süreçlerin önemine dikkat çekmektedir. Bununla birlikte mevcut çalışmaların büyük bölümü, bu araçları ayrı analiz düzlemlerinde ele almaktadır (Waltz, 1979). Bu çalışma ise askeri, ekonomik, teknolojik ve diplomatik araçların koordineli kullanımına odaklanarak büyük güç rekabetinin çok katmanlı yapısını açıklayan bütüncül bir çerçeve önermektedir. Bu bağlamda “çok boyutlu dengeleme” kavramı, askeri caydırıcılık ve ittifak siyasetinin yanında jeoekonomik araçlar, teknoloji politikaları ve kurumsal düzenlemelerin eş güdümlü kullanımını ifade etmektedir.

Jeoekonomik araçların stratejik amaçlarla kullanımı, devletlerin ekonomik kapasiteyi dış politika hedefleri doğrultusunda mobilize edebileceğini göstermektedir (Blackwill ve Harris, 2016). Bu çerçevede Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında artan ekonomik ve altyapısal varlığı, ABD açısından belirli tehdit algıları üretmektedir. Bunlar başlıca jeopolitik etki kaybı, ekonomik bağımlılık ağlarının Çin lehine genişlemesi ve kritik teknoloji ile veri altyapısında kontrol riskidir. Zira belirtilen tehdit algıları, ABD'nin farklı dengeleme araçlarını devreye sokmasına yol açmaktadır. Jeopolitik tehditler, askeri ve ittifak temelli araçları tetiklerken; ekonomik tehditler, finansal ve ticari kısıtlamaları, teknolojik tehditler ise dijital altyapı ve yarı iletken politikalarını ön plana çıkarmaktadır. ABD'nin Çin'e yönelik politikaları, tehdit algısı ile araç seçimi arasında kurulan bu nedensel ilişki üzerinden şekillenmektedir.

Çin'in teknoloji kapasitesindeki yükseliş ve dijital altyapı alanındaki genişlemesi, ABD'nin teknoloji odaklı dengeleme araçlarını daha görünür biçimde devreye sokmasına yol açmıştır. Yarı iletken ihracat kısıtlamaları, teknoloji transferine ilişkin sınırlamalar, yabancı yatırımların ulusal güvenlik kapsamında denetlenmesi ve Hint-Pasifik bölgesinde güvenlik ortaklıklarının güçlendirilmesi, icra edilen dengeleme stratejisinin somut örnekleridir (U.S. Congress, 2022). Bu uygulamalar, realist literatürde tanımlanan iç ve dış dengeleme mekanizmalarının güncel koşullara uyarlanmış biçimleri olarak değerlendirilebilir. İç dengeleme teknolojik ve ekonomik kapasitenin güçlendirilmesi üzerinden yürütülürken, dış dengeleme ittifaklar ve bölgesel güvenlik mimarileri aracılığıyla Çin'in etki alanını sınırlandırmayı hedeflemektedir.

Büyük güç rekabetinin sistem üzerindeki etkileri de realist çerçevede anlam kazanmaktadır. Kuşak ve Yol Girişimi, bu dönüşümün Çin tarafından şekillendirilen boyutunu temsil ederken, ABD'nin tepkisi sistem içi dengeyi koruma ve göreceli güç avantajını sürdürme çabası olarak değerlendirilmektedir. Tarafların rekabeti, ikili bir gerilimden ziyade, uluslararası sistemde güç dağılımının yeniden tanımlandığı yapısal bir süreç izlenimi vermektedir. Bu çerçevede çalışma, ABD'nin Çin'e yönelik stratejisini askeri, ekonomik, teknolojik ve kurumsal araçların eş zamanlı kullanımına dayanan çok boyutlu bir dengeleme yaklaşımı üzerinden analiz etmektedir. Ayrıca söz konusu stratejinin kurumsal boyutları bütüncül biçimde ele alınarak, mevcut literatürde parçalı şekilde incelenen unsurlar tek bir analitik çerçevede birleştirmeye çalışılmaktadır. Bu

strateji, yalnızca politika araçlarının çeşitliliğini değil aynı zamanda bu araçlar arasındaki eşgüdümlü etkileşimi de açıklamaya imkân tanımaktadır.

Tarihsel Süreç: ABD-Çin İlişkilerine Genel Bir Bakış

ABD-Çin ilişkileri, 1949 yılında Çin’de Komünist Parti’nin iktidara gelmesiyle birlikte uzun süreli bir ideolojik ve stratejik karşıtlık zemininde şekillenmiştir (Güler, 2025, s. 107-109). Soğuk Savaş’ın erken döneminde ABD, Çin’i Sovyetler Birliği öncülüğündeki sosyalist blokun bir parçası olarak değerlendirmiştir. Bu yaklaşım, Kore Savaşı ve Tayvan meselesi bağlamında somutlaşan sert bir çevreleme politikasına dönüşmüştür (Lawrence vd., 2021). Yaşanan gelişmelere binaen iki ülke arasındaki ilişkiler doğrudan diplomatik temaslardan büyük ölçüde yoksun kalmış, askeri ve ideolojik rekabet ekseninde ilerlemiştir (Andaç, 2022).

1970’li yıllarda yaşanan jeopolitik kırılma, ABD-Çin ilişkilerinde belirleyici bir dönüm noktası olmuştur. Nixon yönetimi döneminde başlatılan yakınlaşma süreci, Çin ile Sovyetler Birliği arasındaki ayrışmadan stratejik fayda sağlama amacını taşımış ve ABD’nin Çin politikasında daha pragmatik bir yönelimi mümkün kılmıştır (Andaç, 2022). Bu süreç, Çin’in uluslararası sisteme kademeli biçimde dâhil edilmesini hedeflemiş ve ideolojik farklılıkları ikincil plana iten bir yaklaşımı beraberinde getirmiştir.

Soğuk Savaş’ın sona ermesi, ABD’nin Çin politikasında yeni bir çerçeve arayışını gündeme getirmiştir (Lawrence vd., 2021). Washington, Çin’in küresel ekonomik sisteme entegrasyonunun zamanla siyasi liberalizasyonu da beraberinde getireceği varsayımına dayalı bir dönüşüm stratejisi benimsemiştir. Çin’in Dünya Ticaret Örgütü’ne katılımı bu yaklaşımın en somut göstergelerinden biri olarak değerlendirilmiştir (Örmeci, 2013, s. 3-4). ABD, ekonomik karşılıklı bağımlılığın Çin’i sorumlu bir paydaş hâline getireceği ve stratejik rekabeti sınırlayacağı yönünde bir beklenti geliştirmiştir (Lawrence vd., 2021). Ancak 2000’li yılların sonuna gelindiğinde bu varsayımlar önemli ölçüde sorgulanmaya başlanmıştır (Örmeci, 2013, s. 5).

Çin’in hızlı ekonomik büyümesi, artan askeri kapasitesi ve özellikle 2008 küresel finans krizinin ardından sergilediği daha özgüvenli dış politika söylemi, bu ülkenin sistem içi bir aktörden ziyade potansiyel bir rakip olduğu algısını güçlendirmiştir (Lawrence vd., 2021; Johnston, 2008). Buna karşın 2010’lu yılların başına kadar ABD’nin Çin’e yönelik politikasında açık bir kopuştan söz etmek güçtür. Washington bu dönemde Çin ile ekonomik ilişkilerini sürdürürken, Asya-Pasifik bölgesindeki müttefiklik ağlarını güçlendirmeye yönelik adımlar da atmıştır (Andaç, 2022). Bu süreç, ilerleyen yıllarda ABD’nin Çin’i yalnızca ekonomik bir ortak ya da rakip değil, aynı zamanda küresel sistemin yeniden yapılanmasını etkileyen bir aktör olarak konumlandırmasına zemin hazırlamıştır.

Çin’in küresel ekonomik sisteme kademeli entegrasyonu, üretim kapasitesini artırmasının yanı sıra uluslararası sistem içindeki konumunu da güçlendirmiştir. Bu süreç, Çin’e yalnızca ekonomik büyüme değil, daha iddialı ve kapsamlı dış politika stratejileri geliştirme imkânı sunmuştur (Goldstein, 2005). Kuşak ve Yol Girişimi, altyapı yatırımları, ticaret ağlarının genişletilmesi ve bölgesel entegrasyon hedefleri üzerinden şekillenmiş olsa da daha geniş bir stratejik kapsam taşımaktadır. Kara ve deniz

güzergâhlarını kapsayan girişim, Asya'dan Avrupa ve Afrika'ya uzanan geniş bir coğrafyada Çin'in ekonomik ve siyasal etkisini derinleştirmeyi amaçlamaktadır (Karagöl, 2017, s. 4). Bu yönüyle Kuşak ve Yol, bir kalkınma projesinden öte, küresel ölçekte ekonomik bağımlılık ilişkilerini yeniden yapılandıran bir jeoekonomik araç niteliği taşımaktadır.

Yaşanan gelişmeler, küresel güç dengeleri açısından önemli sonuçlar doğurmuş ve ABD açısından Çin'in artan rolünü daha görünür hâle getirmiştir. ABD-Çin ilişkilerinin rekabetçi bir boyuta evrilmesinde teknoloji, güvenlik ve ticaret alanlarındaki yapısal farklılıklar etkili olmuştur. Nitekim rekabetin daha sistematik bir nitelik kazanmasında Kuşak ve Yol Girişimi belirleyici bir rol üstlenmiştir. Bu nedenle girişim, ABD'nin Çin'e yönelik dengeleme stratejilerinde temel referans noktalarından biri hâline gelmiştir. Bu süreç, hem tarihsel evrimin bir sonucu hem de iki ülke arasındaki yeni rekabet döneminin önemli bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Çin Dış Politikasının Yeniden Şekillenmesi

2013 yılında ilan edilen Kuşak ve Yol, Çin dış politikası anlayışında önemli bir dönüşümü beraberinde getirmiştir (Wolf, 2016, s. 3). Girişim, Çin'in uzun yıllar boyunca benimsediği düşük profilli ve temkinli dış politika yaklaşımından daha proaktif, çok boyutlu ve küresel ölçekte etkili bir stratejiye yöneldiğini göstermektedir. Aynı zamanda yalnızca altyapı yatırımları ve ticaretin kolaylaştırılmasına odaklanan bir ekonomik kalkınma projesi olmanın ötesinde, Çin'in uluslararası sistemdeki konumunu yeniden tanımlayan bir araç olarak da değerlendirilmektedir (Mobley, 2019, s. 52-53; Şakı, 2020, s. 84-92).

Kara ve deniz hatları üzerinden Asya, Avrupa, Afrika ve Orta Doğu'yu kapsayan geniş bir coğrafyada ulaşım, enerji ve lojistik ağlarının geliştirilmesini öngören bu girişim, özünde stratejik bir projedir. Bu yönüyle Çin'in bölgesel aktör olmanın ötesine geçerek küresel ölçekte bir etki alanı oluşturma hedefini yansıtmakta (Athari ve Ejazi, 2020, s. 44; Cavanna, 2019), ekonomik karşılıklı bağımlılığı stratejik nüfuz üretiminin bir aracına dönüştürmektedir. Bu durum, dış politikanın ekonomik araçlar üzerinden şekillendiği jeoekonomik bir stratejiyi beraberinde getirmektedir (Mobley, 2019, s. 54; Karamurtlu, 2020, s. 65). Aynı zamanda Çin'in küresel yönetim anlayışında alternatif bir yaklaşım sunduğunu göstermektedir. Kuşak ve Yol kapsamında geliştirilen finansman mekanizmaları ve çok taraflı kurumlar aracılığıyla, Batı merkezli ekonomik düzenin dışında veya onunla paralel işleyen yapılar oluşturulmaktadır (Şakı, 2020, s. 84-92). Bu bağlamda ortaya konan planlama, mevcut uluslararası düzeni doğrudan karşısına almaktan ziyade onu dönüştürmeyi hedefleyen bir metot olarak değerlendirilmektedir (Athari ve Ejazi, 2020, s. 45-46). Bu yönüyle Kuşak ve Yol, yalnızca Çin dış politikasının dönüşümünü değil, ABD başta olmak üzere büyük güçlerin geliştirdiği farklı dengeleme stratejilerinin de temel referans alanlarından birini oluşturmaktadır.

Proje olarak ilan edilmesinden itibaren Kuşak ve Yol, Çin dış politikasında yeni açılımlar üretmiştir. Bu çerçevede “barışçıl yükseliş” ve “kazan-kazan iş birliği” gibi kavramlar, Çin'in küresel rolünü meşrulaştırmaya yönelik bir söylem zemini sunmaktadır. Pekin'in kullandığı politik dil, girişimin hegemonik bir genişleme projesi olmasından ziyade, küresel kalkınmaya katkı sunan kapsayıcı bir iş birliği modeli olarak konumlandırılmaya çalışıldığını göstermektedir (Zhao, 2021, s. 248-260). Ancak bu söylemin pratikte

yarattığı sonuçlar ve uluslararası algı, özellikle büyük güçler nezdinde tartışmalı olmaya devam etmektedir. Girişimin “yumuşak güç” ve “kalkınma diplomasisi” araçları üzerinden ilerlemesi, ABD’nin projeyi yalnızca ekonomik değil aynı zamanda stratejik nüfuz genişletme aracı olarak değerlendirmesine yol açmıştır. Bu durum, ABD’nin dengeleme projeksiyonunun şekillenmesinde belirleyici bir unsur hâline gelmiştir.

Kuşak ve Yol Girişimi, Çin’in güvenlik ve politika öncelikleriyle de yakından ilişkilidir (Hoca ve Tutan, 2025). Girişim kapsamında geliştirilen altyapı projeleri, enerji arz güvenliğini artırmayı ve stratejik geçiş noktalarına erişimi çeşitlendirmeyi hedeflemektedir. Mevcut süreç, ekonomik çıkarlar ile jeopolitik kaygıların giderek daha fazla iç içe geçtiği bir dış politika yönelimini zorladığı gibi, Çin’in ekonomik kapasitesinin yanında stratejik vizyonunu da küresel ölçekte genişlettiğini göstermektedir (Athari ve Ejazi, 2020, s. 44; Mobley, 2019, s. 54-55). En nihayetinde bu karmaşık yapı, ABD’nin geliştirdiği çok boyutlu stratejilerin eş zamanlı kullanılmasına neden olan bir rekabet ortamı üretmekte ve çalışmada sıklıkla ifade edilen dengeleme araçlarını devreye sokmasına da zemin hazırlamaktadır.

Sonuç olarak kurgulanan strateji, Çin dış politikasında yapısal bir dönüşüme karşılık gelmektedir. Politik kuramsal çerçeve açısından değerlendirildiğinde bu dönüşüm, Çin’in hızlanan iktisadi gelişimi ve uluslararası güç dağılımındaki değişim arayışıyla birlikte ele alınabilir. Ekonomik genişleme ile jeopolitik etkinliğin eş zamanlı ilerlemesi, Çin’in uluslararası sistemde daha iddialı bir konuma ulaşmasına yol açmış ve mevcut güç dengeleri üzerinde belirleyici etkiler yaratmıştır. Bu süreç, başta ABD olmak üzere büyük güçlerin Çin’e yönelik algılarını ve stratejik önceliklerini yeniden şekillendirmiştir. Dengeleme, sınırlama ve alternatif iş birliği mekanizmaları bu bağlamda öne çıkan politika araçları hâline gelmiştir. Ortaya çıkan tablo, güç geçişi süreçlerine özgü rekabetçi dinamiklerin giderek daha görünür hâle geldiğini göstermektedir.

Kuşak ve Yol Girişimine Karşı ABD’nin Dengeleme Politikası

Çin Kuşak ve Yol’u, ABD dış politikasında başlangıçta sınırlı bir tepkiyle karşılanmıştır. Washington yönetimi, projenin ilk aşamalarında girişimi daha çok ekonomik kapasite fazlasını değerlendirmeye yönelik bir kalkınma hamlesi olarak yorumlamış, küresel güç dengeleri açısından doğrudan bir tehdit olarak değerlendirmemiştir (Babahanoğlu, 2024, s. 356-371; Saunders, 2014, s. 85-107). Başlangıçtaki bu yaklaşım, Çin yükselişinin sistem içi bir uyum süreci olarak algılandığını, ancak Kuşak ve Yol’un ölçek ve kapsam bakımından genişlemesiyle birlikte giderek yapısal rekabet çerçevesine evrildiğini göstermektedir (Dedekoca, 2017, s. 141-168; Turan, 2016, s. 80-105).

Zamanla Kuşak ve Yol, ABD açısından Çin’in küresel ölçekte artan iddiasının somut bir göstergesi hâline gelmiştir. Altyapı yatırımları yoluyla gelişmekte olan ülkelerle kurulan yoğun ekonomik ilişkiler, Çin’in bu ülkeler üzerindeki siyasi etkisini artırabileceğine yönelik kaygıları güçlendirmiştir (Babahanoğlu, 2024, s. 356-371; Zhao, 2021, s. 248-260). Böylece Çin, uluslararası düzeni dönüştürebilecek bir aktör olarak daha belirgin biçimde algılanmaya başlanmıştır (Şebin ve Akbaş, 2024, s. 75-94).

ABD’nin ilk tepkileri daha çok söylem düzeyinde ortaya çıkmıştır (Dedekoca, 2017, s. 141-168). Pentagon raporlarında Çin’in stratejik rakip olarak tanımlanması ve güvenlik algısındaki değişime yapılan vurgu (U.S. Department of Defense, 2022), Kuşak ve Yol’un

bu dönüşümde oynadığı role işaret etmektedir. Belgelerde yapılan okumaya göre, Çin'in ekonomik kapasitesini jeopolitik kaldıraç olarak kullandığı ifade edilmekte (Aygün, 2023, s. 57-74) ve bu yönelimin ABD öncülüğündeki uluslararası düzenle uyumsuz olduğu ileri sürülmektedir (Turan, 2016, s. 80-105; Athari ve Ejazi, 2020, s. 44). Bu süreç, ABD'nin Çin politikasında daha rekabetçi bir söylemin meşrulaştırılmasına zemin hazırlamıştır (Nye, 2022).

Söylemsel dönüşümle birlikte ABD alternatif politika arayışlarına yönelmiştir. Serbest ve Açık Hint-Pasifik vizyonu bu çerçevede öne çıkan temel yaklaşım olmuştur. Washington, altyapı yatırımları, ticaret yollarının güvenliği ve deniz ulaşım hatlarının serbestliği üzerinden Çin'in bölgesel etkisini dengelemeyi hedeflemektedir. Bu süreçte ABD, tek taraflı hareket etmek yerine müttefikleriyle koordinasyonu artırmış; Japonya, Avustralya ve Avrupa ülkeleriyle ortak girişimlere yönelmiştir (Saunders, 2014, s. 85-107; Cingöz, 2023, s. 399-421).

Bu dönüşüm yalnızca söylem düzeyinde kalmamış, kurumsal mekanizmalarla da desteklenmiştir. Uluslararası finans ve kalkınma alanında oluşturulan yeni fon yapıları, Kuşak ve Yol'a alternatif üretme çabasının bir parçası olarak değerlendirilmiştir. Bu girişimler, Çin'in finansman modellerine alternatif sunmayı ve gelişmekte olan ülkelerin tek bir aktöre bağımlı hâle gelmesini sınırlamayı amaçlamaktadır. Böylece ABD, Çin'in ekonomik araçlar üzerinden kurduğu etki alanını dengelemeye yönelik daha kapsamlı bir strateji geliştirmiştir (Zhao, 2021, s. 248-260; Dedekoca, 2017, s. 141-168).

ABD'nin verdiği tepkiler, Çin politikasında daha geniş kapsamlı bir dönüşümün parçası olarak değerlendirilebilir. Washington yönetimi, uzun süre benimsediği yaklaşımın sınırlarına ulaşmış ve Çin'in artan küresel etkisine karşı rekabet ve dengeleme unsurlarını merkeze alan yeni bir politika çerçevesi oluşturmuştur. Son dönemde yayımlanan ulusal güvenlik belgeleri, bu yaklaşımın doğrudan tehdit söyleminden ziyade stratejik rekabet ekseninde yapılandırıldığını göstermektedir. Özellikle 2025 Ulusal Güvenlik Stratejisi, Çin'i küresel düzeni etkileyebilecek kapasiteye sahip bir aktör olarak tanımlamakta ve rekabeti ekonomik, teknolojik ve jeopolitik boyutlarıyla kurumsal düzeyde ele almaktadır (United States, 2025). Bu tablo, ABD-Çin ilişkilerinde rekabetin daha sistematik ve uzun vadeli bir zemine yerleştiğini göstermektedir.

Jeopolitik Alanda Yapılan Hamleler

Kuşak ve Yol bağlamında Çin stratejisinin küresel ölçekte yaygınlaşması, ABD'nin Çin politikasında jeopolitik araçların daha belirgin kullanılmasına yol açmıştır. Washington yönetimi, Çin'in ekonomik projeler üzerinden genişleyen etki alanını yalnızca ticari bir faaliyet olarak değil, uzun vadeli stratejik sonuçlar doğurabilecek bir güç projeksiyonu olarak değerlendirmektedir (United States, 2020). Bu yaklaşım, Kuşak ve Yol'un altyapı ve lojistik ağlar üzerinden yarattığı jeoekonomik etkinin ABD tarafından doğrudan güvenlik mimarisiyle ilişkilendirildiğini göstermektedir (Hollis III, 2023, s. 81-102).

ABD'nin odaklandığı başlıca alanlardan biri Hint-Pasifik bölgesi olmuştur (Dingil ve Güven, 2021, s. 290-302). Çin'in Güney Çin Denizi'ndeki faaliyetleri ve bölgesel altyapı projeleri, dengeleyici askeri ve diplomatik varlık ihtiyacını artırmış; Hint-Pasifik stratejisi denizlerin serbestliği, müttefiklerin güçlendirilmesi ve Çin'in hareket alanının sınırlandırılması hedefleri etrafında şekillenmiştir (Sar ve Demirkıran, 2023, s. 413-439; Bayram ve Arafat, 2018). Bu çerçevede söz konusu strateji, Kuşak ve Yol'un oluşturduğu

ekonomik entegrasyona karşı geliştirilen bir jeopolitik dengeleme mekanizması olarak değerlendirilmektedir (Öztürk ve İrfanoğlu, 2021, s. 17-27).

ABD'nin güvenlik politikalarında çok taraflı yapılar önemli yer tutmaktadır (Dingil ve Güven, 2021: 290-302). Dörtlü Güvenlik Diyalogu (QUAD), bu kapsamda öne çıkan oluşumlardan biridir (Bayram ve Arafat, 2018). ABD, Japonya, Hindistan ve Avustralya arasında geliştirilen bu yapı doğrudan bir askeri ittifak niteliği taşımamakla birlikte, Çin'in bölgesel etkisine karşı koordinasyonu artırmayı hedeflemektedir (Sar ve Demirkıran, 2023, s. 413-439). Benzer şekilde AUKUS anlaşması, askeri teknoloji paylaşımı ve denizaltı kapasitesi üzerinden Çin'in deniz gücüne karşı denge oluşturma arayışını yansıtmaktadır (Öztürk ve Durak, 2022). Belirtilen yapılar, Kuşak ve Yol'un özellikle kara ve deniz lojistik hatları üzerinden genişleyen bölgesel bağlantısallık etkisine karşı ortaya konan güvenlik mimarisinin parçalarıdır.

Jeopolitik hamleler yalnızca Asya-Pasifik ile sınırlı kalmamıştır (Öztürk ve İrfanoğlu, 2021, s. 17-27). ABD, Avrupa ve Orta Doğu'da Çin'in artan varlığını yakından izlemekte; altyapı yatırımları ve liman projeleri üzerinden oluşabilecek stratejik bağımlılıkları güvenlik perspektifiyle değerlendirmektedir (Öztürk ve Durak, 2022; Hollis III, 2023, s. 81-102). Kritik lojistik hatlar ve enerji geçiş güzergâhları bu bağlamda öne çıkmaktadır (Dingil ve Güven, 2021, s. 290-302). Bu gelişmeler, Çin'in ekonomik girişimlerinin güvenlik boyutuyla birlikte ele alındığını göstermektedir (Sar ve Demirkıran, 2023, s. 413-439).

Tayvan meselesi de bu süreçte daha merkezi bir konuma taşınmıştır. ABD'nin Tayvan'a yönelik askeri ve diplomatik desteğini artırması, Çin'in bölgesel güç anlayışına karşı caydırıcılık üretmeyi amaçlayan stratejinin bir parçası olarak değerlendirilmektedir (The Times, 2025; Çaylı ve Varol, 2022). Böylece ABD, doğrudan çatışmadan kaçınma yaklaşımını sürdürürken kritik eşiklerde daha görünür bir politika izlemektedir.

ABD'nin Çin politikası, çok katmanlı ve dolaylı dengeleme stratejileri üzerinden şekillenmektedir. Özellikle Hindistan, Japonya ve ABD arasında güçlenen stratejik iş birliği hattı, bu yaklaşımın somut göstergelerinden biridir. Söz konusu hat, güvenlik alanının yanı sıra enerji ticareti ve kritik tedarik zincirleri üzerinden de Çin'in bölgesel manevra alanını sınırlandırmayı hedeflemektedir. Enerji akışlarının güvenliği ve deniz ticaret yollarının denetimi, Çin'in Asya merkezli ekonomik bağlantılarını dengelemeye yönelik araçlar olarak öne çıkmaktadır.

Bu strateji Asya ile sınırlı kalmamakta, Latin Amerika ve Orta Doğu'yu da kapsayan geniş bir jeopolitik bağlama yayılmaktadır. Venezuela gibi enerji zengini ülkeler üzerindeki siyasi ve ekonomik baskılar, Çin'in bu bölgelerdeki enerji temelli iş birliklerini dolaylı biçimde sınırlamaya yönelik adımlar olarak yorumlanabilir. Trump yönetiminin ikinci döneminde uygulanan yaptırımlar ve enerji piyasasına müdahaleler, özellikle Venezuela ve İran üzerinden Çin'e giden enerji akışlarını dolaylı olarak sınırlandırma amacını taşımıştır. Orta Doğu'da İran üzerinden şekillenen enerji ilişkileri de ABD'nin askeri, ekonomik ve diplomatik araçlarla müdahil olduğu alanlardan biridir. Bu yaklaşım, Çin'in uzun vadeli enerji güvenliğini dolaylı yollarla sınırlandırmayı hedefleyen bir dengeleme stratejisinin parçası olarak değerlendirilebilir. Ancak bu tür sert politikaların, bazı ülkeleri alternatif arayışlara yönelterek Çin ile daha yakın iş birliğini teşvik edebileceği de ileri sürülmektedir (The Washington Post, 2026).

Öte yandan ABD'nin uzun vadeli stratejik hesaplamalarında Rusya'nın konumu da önem taşımaktadır. Moskova'nın Çin ile geliştirdiği yakınlaşmaya rağmen ABD'nin Rusya'yı tamamen Çin eksenine itmeye yönelik temkinli yaklaşımı, gelecekte Pekin'in jeopolitik olarak yalnızlaştırılmasına dönük bir denge arayışının parçası olarak değerlendirilebilir. Bu çerçevede enerji, yaptırım ve diplomatik baskı araçları üzerinden ABD'nin stratejik etkisini artırma çabası dikkat çekmektedir. Süreç, Çin'in enerji temelli küresel projelerinin dolaylı biçimde sınırlandırılmaya çalışıldığını göstermektedir. Genel tablo, ABD'nin Çin politikasının enerji, jeopolitik ve büyük güç rekabeti dinamiklerini iç içe geçiren çok boyutlu bir nitelik kazandığını ortaya koymaktadır.

Çin'in İktisadi Girişimlerini Engelleme Çabaları

ABD, Çin'in küresel iktisadi projelerini sadece ekonomik bir olgu olarak değerlendirmemiş, ortaya konan stratejinin jeopolitik sonuçlar doğurabileceğini de kabul etmiştir. Söz konusu perspektif, Washington'un Pekin'in artan gücünü sınırlandırmak ve geliştirmekte olan ülkeler üzerindeki nüfuzunu dengelemek amacıyla çeşitli önlemler geliştirmesine yol açmıştır. Bu yaklaşım, ekonomik araçların klasik ticaret politikalarının ötesine geçerek jeoekonomik dengeleme stratejisinin bir parçası hâline geldiğini göstermektedir. (Kaya, 2019, s. 18-30).

Alınan önlemler, ulusal ve uluslararası araçların birlikte kullanımına dayanmaktadır. Öncelikli yaklaşım, Çin yatırımlarının stratejik sektörlerdeki etkisini sınırlamak, özellikle kritik altyapı, enerji ve telekomünikasyon alanlarında Çin merkezli yatırımları denetlemek veya engellemektir. Nitekim Committee on Foreign Investment in the United States (CFIUS) gibi kurumlar, yabancı yatırımların ulusal güvenlik boyutunu inceleyerek Çinli firmaların stratejik alanlara erişimini sınırlandırmıştır. Bu mekanizma, ABD içindeki yatırımlarla birlikte, küresel pazarlardaki dolaylı etkileri de dikkate alacak biçimde genişletilmiştir (Lawrence vd., 2021). Arz edilen stratejik yönelim, Kuşak ve Yol Girişimi'nin özellikle altyapı finansmanı ve önemli sektör yatırımları üzerinden oluşturduğu ekonomik nüfuz alanını sınırlamaya yönelik bir dengeleme aracı olarak değerlendirilmektedir.

Ayrıca ABD, müttefikleri aracılığıyla Çin'in finansal etkisini dengelemeye yönelmiştir. Gelişmekte olan ülkelerdeki altyapı projelerine alternatif finansman ve kalkınma modelleri sunmak Washington'un öncelikleri arasında yer almıştır. IMEC (Hindistan-Orta Doğu-Avrupa Ekonomik Koridoru) projesi bu çerçevede önemli bir örnek olarak anlaşılmaktadır (Yıldız, 2024, s. 71). Ayrıca Asya Altyapı Yatırım Bankası, Kuşak ve Yol kapsamındaki projeler, ABD tarafından alternatif finansal araçlar ve iş birliği mekanizmaları üzerinden dengeleme girişimlerine maruz bırakılmıştır. Bu bakımdan, ABD-Çin ticaret savaşları kapsamında ekonomik rekabetin finansal ve ticari araçlar üzerinden derinleştiği görülmektedir (Kaya, 2019, s. 18-30).

Washington, teknoloji ve bilgi altyapısı alanında da Pekin'in küresel girişimlerini sınırlamaya yönelik stratejiler geliştirmiştir. Kritik dijital altyapı, telekomünikasyon ağları, yapay zekâ ve veri akışlarının güvenliği gibi konular, iktisadi girişimlerin stratejik boyutlarıyla birlikte ele alınmıştır (Anadolu Ajansı, 2025). Huawei ve ZTE gibi şirketlere yönelik kısıtlamalar bu yaklaşımın somut örnekleridir. Zira ortaya konulan adımlar, Çin'in küresel teknoloji yatırımlarının ABD ve müttefikleri açısından potansiyel riskler doğurduğu yönündeki değerlendirmeler çerçevesinde şekillenmiştir. Nitekim ticaret

politikaları belirtilen stratejinin önemli bir bileşenini oluşturmuştur. Gümrük tarifeleri, anti-damping önlemleri ve yatırım alanındaki kısıtlamalar, Çin'in küresel piyasalardaki konumunu sınırlama nedeniyle yapılmıştır. Bu araçlar, ekonomik rekabeti düzenlemekle kalmamış, aynı zamanda Çin'in dış politikadaki güç projeksiyonunu dolaylı biçimde dengeleme işlevi görmüştür (Segal, 2021).

ABD'nin Çin'e yönelik iktisadi önlemleri, tepkisel adımların ötesinde çok boyutlu ve koordineli bir stratejiyi yansıtmaktadır. Ticaret kısıtlamaları, yatırım denetimleri ve teknoloji politikaları bu yaklaşımın temel araçlarını oluşturmaktadır. Çin'in üretim kapasitesinin artması ve ihracat derinliğinin genişlemesi, ABD başta olmak üzere mevcut düzen açısından risk unsuru olarak görülmektedir (Associated Press, 2026). Bu doğrultuda tedarik zincirlerinin yeniden yapılandırılması da ifade edilen stratejinin önemli bir unsurunu oluşturmaktadır.

Esasında söz konusu araçlar, Çin'in küresel ekonomik ağlardaki konumunu bütünüyle zayıflatmaktan ziyade, bu ağları jeopolitik rekabet alanına dönüştürmeyi zorlamaktadır. ABD, ekonomik etkileşimleri stratejik bir kaldıraç olarak kullanarak, Çin'in uzun vadeli büyüme ve etki projeksiyonunu dengeleme arayışını sürdürmektedir. Bu yaklaşım, Kuşak ve Yol'un ekonomik boyutlarının Washington tarafından kalkınma ve ticaret temelli bir açılım olmanın yanında, küresel güç dengelerini etkileyebilecek yapısal bir hamle olarak algılanması nedeniyle sürdürülmektedir. Bu bağlamda ABD'nin uyguladığı hamleler, çalışmada kullanılan dengeleme politikası çerçevesi içinde, ekonomik ve teknolojik araçların güvenlik stratejileriyle bütünleştiği bir rekabet formuna karşılık gelmektedir.

ABD-Çin Rekabetinin Ürettiği Fırsatlar-Riskler

ABD-Çin ilişkilerinde geliştirilen politikalar, uluslararası sistem açısından hem yapısal fırsatlar hem de farklı riskler üretmektedir. Çin'in küresel projeleri altyapı, ticaret ve enerji alanlarında bağlantısallık ve yatırım kapasitesi sunarken, ABD'nin karşı stratejileri güvenlik, ekonomi ve diplomasi boyutlarında dengeleyici mekanizmalar oluşturmayı hedeflemektedir. Ortaya çıkan rekabet, yalnızca çatışma potansiyeli barındıran bir güç mücadelesi değildir. Uluslararası sistemin yeniden yapılanmasına imkân tanıyan bir dönüşüm süreci olarak da değerlendirilebilir (İbrahimli, 2025, s. 340-371; Zaidi ve Saud, 2020, s. 10). Çalışmada benimsenen dengeleme yaklaşımı açısından bakıldığında, fırsat ve risklerin ekonomik, jeopolitik ve teknolojik araçlar üzerinden eş zamanlı üretildiği görülmektedir.

Ekonomik düzlemde Kuşak ve Yol girişimi, özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından altyapı eksikliklerini giderme ve küresel ticaret ağlarına daha entegre biçimde katılma fırsatı sunmaktadır. Lojistik koridorlar, liman yatırımları ve enerji hatları üretim merkezleri ile tüketim pazarları arasındaki mesafeyi azaltmakta ve bölgesel ekonomik bütünleşmeyi hızlandırmaktadır. ABD açısından ise bu tablo çift yönlü bir anlam taşımaktadır. Bir yandan Amerikan şirketleri için yeni yatırım ve iş birliği alanları ortaya çıkarken, diğer yandan küresel ekonomik ağların yeniden şekillenmesi Washington'a alternatif finansman ve kalkınma modelleri üzerinden norm koyucu bir rol üstlenme imkânı vermektedir. ABD'nin geliştirdiği girişimler, Çin'in etkisini tamamen dışlamaktan ziyade, çok aktörlü ve rekabetçi bir ekonomik alan inşa etmeyi amaçlamaktadır (Özdemir ve Doğan, 2025; Fan, 2021, s. 234-247). Bu çerçeve, ekonomik

etkileşimin yalnızca kalkınma temelli olmadığını, aynı zamanda jeoekonomik rekabet üreten bir araç setine dönüştüğünü göstermektedir.

Jeopolitik düzeyde rekabet, bölgesel güvenlik mimarilerinin yeniden tanımlanmasına zemin hazırlamaktadır (Sezer, 2025). ABD, Hint-Pasifik stratejisi ve müttefik ağı aracılığıyla Çin'in hareket alanını sınırlandırmaya çalışırken, doğrudan kopuş üretmeyen bir denge politikası izlemektedir. Bu yönelim, karşılıklı bağımlılık ile güç projeksiyonu arasındaki gerilimi yönetilebilir bir çerçeveye oturtma çabasını göstermektedir. Dolayısıyla rekabet, mutlak ayrışma yerine kontrollü karşılıklı bağımlılık modeli üzerinden şekillenme potansiyeli de taşımaktadır.

Bununla birlikte yaşanan rekabetin önemli riskleri de beraberinde getirdiği düşünülmektedir. Kuşak ve Yol'un geniş coğrafi yayılımı ve stratejik sektörlerdeki varlığı, hassas bölgelerde kriz ihtimalini artırmaktadır. Özellikle altyapı yatırımlarının güvenlik boyutu, liman ve deniz ulaştırma hatları üzerindeki kontrol meselesi, büyük güçler arasında doğrudan gerilime dönüşebilecek alanlar olarak öne çıkmaktadır. Ekonomik bağımlılıkların artması ise ticaret, finans ve teknoloji alanlarında tek taraflı kırılmalara yaratabilmekte, bu durum ABD'nin Çin'in küresel etki alanını sınırlama kapasitesini daha karmaşık hâle getirmektedir (İbrahimli, 2025, s. 340-371; Bardakçı, 2025, s. 65-80). Bu sınırlar, dengeleme stratejisinin kırılma yönlerini görünür kılmaktadır.

Politik riskler, uluslararası normlar ve kurumsal düzen üzerindeki rekabetten kaynaklanmaktadır. Çin'in finansal araçları ve çok taraflı projeleri, ABD'nin öncülük ettiği kurumsal yapı ile tam örtüşmeyen alternatif yönetim modelleri ortaya çıkarmaktadır. Bu durum yalnızca ekonomik rekabeti değil, uluslararası karar alma mekanizmalarının dönüşümünü de gündeme getirmektedir. ABD'nin bu riskleri yönetebilmesi, müttefiklerle kurduğu koordinasyonun sürdürülebilirliğine bağlıdır. Ancak müttefikler üzerinden yürütülen baskı stratejileri ters etki yaratabilir. Zira Washington'un ısrarcı ve maliyetli talepleri bazı ülkelerin Pekin ile daha yakın ilişkiler kurmasına zemin hazırlayabilir (The New York Times, 2026).

Teknoloji ve bilgi altyapısı alanı, risk ve fırsat dengesinin en hassas boyutunu oluşturmaktadır. Çin'in dijital ağlar, telekomünikasyon ve veri altyapısına yönelik yatırımları küresel ölçekte standart belirleme kapasitesini artırmakta, bu durum siber güvenlik ve veri egemenliği açısından uzun vadeli sonuçlar doğurmaktadır. Buna karşılık ABD ve müttefikleri tarafından geliştirilen dengeleme mekanizmaları, ekonomik ve düzenleyici araçlarla birlikte yürütülmekte ve riskleri azaltmaya yönelik çok katmanlı bir strateji ortaya koymaktadır (Fan, 2021, s. 234-247; Zaidi ve Saud, 2020, s. 4).

Genel olarak değerlendirildiğinde ABD'nin yaklaşımı, Çin'in yükselişini tamamen engelleme hedefinden ziyade bu yükselişi küresel sistem içinde yönetilebilir ve dengelenebilir bir çerçeveye oturtma arayışına dayanmaktadır. Bu yönelim, rekabeti sıfır toplamlı bir çatışma alanı olmaktan çıkararak kurallı ve kontrollü bir güç mücadelesine dönüştürmektedir. ABD'nin stratejik davranışı, bir yandan Çin'in sistem içi kapasitesini sınırlandırmayı, diğer yandan mevcut uluslararası düzenin normatif ve kurumsal yapısını korumayı amaçlayan çift yönlü bir denge arayışını yansıtmaktadır. Bununla birlikte denge arayışının statik bir uyum üretmekten ziyade, yeniden şekillenen dinamik bir gerilim alanı ortaya çıkardığı ifade edilebilir (Yıldız, 2026). Zira Çin'in ekonomik, teknolojik ve

jeopolitik kapasitesindeki artış, ABD'nin politika araçlarını sürekli olarak güncellemesini zorunlu kılmaktadır. Uzun vadede sürdürülebilir bir denge sağlanamadığı takdirde, ekonomik ve teknolojik gerilimlerin jeopolitik kırılmalara dönüşme ihtimali göz ardı edilmemelidir. Özellikle tedarik zincirleri, yarı iletken ekosistemi ve kritik altyapı alanlarındaki karşılıklı bağımlılık ilişkileri, rekabetin maliyetini artırmakta ve sistemin şoklara karşı kırılabilirliğini yükseltmektedir. Bu nedenle rekabet yalnızca devletler arası bir güç mücadelesi olmanın ötesinde, küresel ekonomik düzenin işleyiş kapasitesini etkileyen yapısal bir dönüşüm süreci olarak değerlendirilmektedir.

Sonuç

ABD-Çin ilişkileri, 21. yüzyıl uluslararası sisteminin en belirleyici dinamiklerinden birini oluşturmaktadır. Çin'in 2013 yılında ilan ettiği Kuşak ve Yol Girişimi, ekonomik bir kalkınma projesinin ötesine geçerek dış politika yönelimi, jeopolitik etki alanı ve küresel düzenle doğrudan ilişkili çok boyutlu bir stratejiye dönüşmüştür. Bu çalışma, ABD-Çin rekabetini yalnızca ikili ilişkiler düzeyinde ele almakla yetinmeyerek, Kuşak ve Yol Girişimi etrafında şekillenen yapısal dönüşümler bağlamında incelemiş ve bu rekabetin sistem düzeyindeki yansımalarını ortaya koymuştur.

Bu doğrultuda çalışmanın temel katkısı, ABD'nin Çin'e yönelik politikalarının söylemsel düzeyden sahadaki dengeleme stratejilerine doğru evrilmesini bütüncül bir çerçevede analiz etmesidir. Ayrıca çalışma, realist literatürde çoğunlukla ayrı ayrı ele alınan dengeleme araçlarını bütüncül bir çerçevede birleştirerek kavramsal bir katkı sunmaktadır. Özellikle askeri, ekonomik ve teknolojik araçların eş zamanlı ve koordineli kullanımına odaklanması, büyük güç rekabetinin çok katmanlı doğasını açıklamada mevcut yaklaşımları tamamlayıcı bir perspektif ortaya koymaktadır. Bu yönüyle "çok boyutlu dengeleme" kavramsallaştırması, klasik dengeleme anlayışının ötesine geçen bir analiz imkânı sunmaktadır. Bu bulgular, literatürde yer alan jeoekonomik rekabet ve stratejik dengeleme yaklaşımlarıyla örtüşmekle birlikte, bu yaklaşımların çoğunlukla tek boyutlu analizlerle sınırlı kaldığını göstermektedir. Mevcut araştırma ise söz konusu araçların eş zamanlı kullanımına dikkat çekerek literatürdeki parçalı analizleri bütünleştiren bir çerçeve sunmaktadır.

Metinde sıklıkla kullanılan yapısal realizm ve saldırgan realizm perspektifleri, ABD'nin Çin'e yönelik politikalarının yalnızca tepkisel değil, uluslararası sistemdeki güç dağılımındaki değişime verilen rasyonel ve stratejik bir yanıt olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda geliştirilen sistematik, ABD'nin farklı araçları, eş zamanlı ve koordineli biçimde kullanarak Çin'in artan küresel etkisini sınırlandırma çabasını açıklamada işlevsel bir analitik çerçeve sunmaktadır.

Araştırma bulguları, ABD'nin Çin'e yönelik yaklaşımının tek boyutlu bir stratejiyle açıklanamayacağını açık biçimde göstermektedir. Washington yönetimi, rekabeti askeri, ekonomik ve kurumsal düzlemde eş zamanlı olarak yürütmekte; müttefiklik ağları, teknoloji politikaları, finansal araçlar ve diplomatik girişimler aracılığıyla Çin'in etki alanını sınırlandırmaya çalışmaktadır. Bununla birlikte bu stratejinin Çin'in yükselişini tamamen engellemekten ziyade, bu yükselişi yönetilebilir bir çerçevede dengelemeye yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim mevcut bulgular, ABD'nin dengeleme çabalarının Çin'in küresel projeksiyonunu bütünüyle durdurmak yerine rekabeti daha karmaşık ve çok katmanlı bir yapıya dönüştürdüğünü göstermektedir.

Bu çerçevede ABD-Çin rekabeti, iki aktör arasındaki bir güç mücadelesi olmanın ötesine geçerek uluslararası sistemin yapısal dönüşümünü şekillendiren bir süreç olarak değerlendirilmelidir. Ekonomik karşılıklı bağımlılık, teknolojik rekabet ve jeopolitik gerilimlerin eş zamanlı olarak derinleşmesi, bu rekabetin uzun vadede daha istikrarsız ve öngörülemeyen sonuçlar üretme potansiyeline işaret etmektedir. Dolayısıyla mevcut rekabet, kontrollü bir dengeleme sürecinden ziyade, zaman zaman kırılmalıklar üreten dinamik bir güç mücadelesi niteliği taşımaktadır. Bununla birlikte araştırmanın bazı sınırlılıklar içerdiği de ifade edilmelidir. Zira araştırmanın nitel bir veri setine dayanması, inceleme eserler ve belirli politika belgeleri ile ikincil kaynaklarla sınırlı olması, bulguların genellenebilirliği açısından dikkatle değerlendirilmelidir. Ayrıca odaklanılan konunun, ABD perspektifine dayanması nedeniyle Çin'in stratejik tepkileri daha sınırlı bir çerçevede ele alınmıştır.

Son olarak bu çalışma, gelecekteki araştırmalar için çok yönlü bir analitik zemin sunmaktadır. Büyük güç rekabetinin ekonomik, diplomatik ve güvenlik boyutlarının birbirinden bağımsız ele alınamayacağı, aksine bu alanların iç içe geçtiği bütüncül bir analiz gerektirdiği açıktır. Bu doğrultuda ilerleyen çalışmaların Kuşak ve Yol Girişimi'nin bölgesel etkilerini, ABD'nin çok taraflı dengeleme stratejilerinin somut sonuçlarını ve büyük güç rekabetinin mikro düzeydeki yansımalarını nicel ve nitel yöntemlerle incelemesi önem taşımaktadır. Zira bu tür analizler, sadece ABD-Çin ilişkilerinin daha derinlemesine anlaşılmasına katkı sunmakla kalmayacağı gibi 21. yüzyıl uluslararası sisteminin dönüşüm dinamiklerine ilişkin daha kapsamlı çıkarımlar yapılmasına imkân tanıyacaktır.

Kaynaklar

Andaç, H. O. (2022). *ABD-Çin ilişkileri: Richard M. Nixon başkanlık dönemi analizi (1969-1974)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye.

Anadolu Ajansı (2025, 5 Eylül). Uzun yıllara dayanan ABD-Çin rekabeti, teknoloji cephesinde de sürüyor. <https://www.aa.com.tr/tr/bilim-teknoloji/uzun-yillara-dayanan-abd-cin-rekabeti-teknoloji-cephesinde-de-suruyor/3678936>

Aslan, A. (2021). ABD-Çin gerginliği: Yeni bir soğuk savaş mı? *Stratejik Araştırmalar Merkezi*, 1-8.

Associated Press (2026, 29 January). US ambassador warns of China's growing manufacturing dominance. *AP News*. <https://apnews.com/article/china-us-ambassador-david-perdue-speech-c272cef3ace8225909a6f7d875f2e5e2>

Athari, A. ve Ejazi, E. (2020). Çin-ABD rekabeti gölgesinde Kuşak ve Yol Girişimi (E. Şahin, Çev.). *BRIQ Journal*, 1(4), 43-54.

Aygün, B. (2023). Uluslararası sistemde değişen dinamikler: ABD-Çin rekabeti bağlamında ABD ulusal strateji belgelerinin içerik ve söylem analizi. *Anadolu Strateji Dergisi*, 5(2), 57-74.

Blackwill, R. D. ve Harris, J. M. (2016). *War by Other Means: Geoeconomics and Statecraft*. Harvard University Press.

- Babahanoğlu, V. (2024). ABD-Çin rekabetinin saldırgan realist perspektiften analizi: Güney Çin Denizi'nde jeopolitik çatışma. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 14(1), 356-371.
- Bardakçi, E. (2025). Kritik madenler ve stratejik kaynaklar için ticari diplomasi kullanımı: Afrika ve Orta Asya örneği. *Evliya Çelebi Siyasal Bilimler Dergisi*, (4), 65-80.
- Bayram, D. Ç. ve Arafat, M. (2018). Hindistan-Çin-ABD üçgeninde "Hint-Pasifik" kavramsallaştırması. *Bölgesel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 69-102.
- Cavanna, T. P. (2019). Unlocking the gates of Eurasia: China's Belt and Road Initiative and its implications for US grand strategy. *Strategic Studies Quarterly*, 13(2), 10-37.
- Çaylı, Ş. ve Varol, B. (2022). Tayvan sorunu bağlamında ABD-Çin rekabetinin analizi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 10(33), 78-102.
- Cingöz, M. (2023). ABD-Çin ilişkilerine dair teorik bir analiz. *Akademik Hassasiyetler*, 10(23), 399-421.
- Dedekoca, E. (2017). ABD-Çin ilişkilerinde kriz yönetimi. *Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 141-168.
- Dingil, H. ve Güven, A. (2021). ABD-Çin mücadelesi üzerine bir çözümleyici bağlam analizi örneği: Hindistan stratejik bir araç olabilir mi? *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(1), 290-302.
- Fan, J. (2021). Managing China-US "strategic competition": Potential risks and possible approaches. *China International Strategy Review*, 3(2), 234-247.
- Gilpin, R. (1981). *War and Change in World Politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Goldstein, A. (2005). *Rising to the Challenge: China's Grand Strategy and International Security*. Stanford: Stanford University Press.
- Güler, A. (2025). Kısa Çin tarihi. *Doğu Asya Araştırmaları Dergisi*, 8(15), 103-109.
- Hoca, B. ve Tutan, M. U. (2025). ABD-Çin rekabeti bağlamında Kuşak ve Yol inisiyatifi ve denizcilik sektörü. *Fiscaoeconomia*, 9(4), 1944-1966.
- Hollis III, D. W. (2023). US geopolitical strategies and China's challenge. *Journal of Interdisciplinary Studies*, 35(1-2), 81-102.
- İbrahimli, K. (2025). Küresel güç rekabeti ve yeni jeopolitik dinamikler. *RveS-Research Studies Anatolia Journal*, 8(3), 340-371.
- Johnston, A. I. (2008). *Social States: China in International Institutions, 1989-2000*. Princeton: Princeton University Press.
- Karagöl, T. E. (2017, Mayıs). Modern İpek Yolu projesi. *Seta Perspektif*, 74, 1-7.
- Karamurtlu, B. (2020). Kuşak Yol Projesi bağlamında Çin Halk Cumhuriyeti'nin küresel hegemonya girişimi. *Doğu Asya Araştırmaları Dergisi*, 3(6), 54-81.

- Kaya, M. (2019). ABD-Çin ticaret savaşları ve Türkiye. *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (2), 18-30.
- Lawrence, S. V., Lum, T., Campbell, C., Martin, M. F., Fefer, R. F., Schwarzenberg, A. B. ve Leggett, J. A. (2021). US-China relations. *Current Politics and Economics of Northern and Western Asia*, 30(1), 1-86.
- Mearsheimer, J. J. (2001). *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W. W. Norton.
- Mobley, T. (2019). The Belt and Road Initiative. *Strategic Studies Quarterly*, 13(3), 52-72.
- Nye, J. S. (2022). How not to deal with a rising China: A US perspective. *International Affairs*, 98(5), 1635-1651.
- Organski, A. F. K. (1958). *World Politics*. New York: Knopf.
- Örmeci, O. (2013). 21. yüzyılda ABD-Çin rekabeti. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (29), 1-14.
- Özdemir, Y. ve Doğan, F. (2025). Kritik mineraller bağlamında küresel güç rekabetine genel bakış. *International Aegean Conferences on Social Sciences and Humanities-XI*, 773-793, İzmir.
- Öztürk, T. ve Durak, İ. N. (2022). Çin enerji politikası: ABD ile rekabetin tehdit dengesi kuramı bağlamında değerlendirilmesi. *Diplomasi ve Strateji Dergisi*, 3(1), 1-40.
- Öztürk, T. ve İrfanoğlu, E. (2021). Amerikan dış politikasında jeopolitiğin önemi. *Akdeniz İİBF Dergisi*, 21(1), 17-27.
- Sar, İ. ve Demirkıran, Ö. (2023). Güney Çin Denizi'nde Çin-ABD güç mücadelesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (45), 413-439.
- Saunders, P. C. (2014). China's rising power and the US rebalance to Asia: Implications for US-China relations. In *China's Power and Asian Security* (s. 85-107). London: Routledge.
- Segal, A. (2021). *The Hacked World Order: How Nations Fight, Trade, Maneuver, and Manipulate in the Digital Age*. New York: PublicAffairs.
- Sezer, S. (2025). Uluslararası siyasette büyük güç rekabeti: ABD, Çin ve Rusya'nın politik ekonomik stratejileri. *Fiscaoeconomia*, 9(2), 1022-1038.
- Şakı, M. (2020). Çin'in dünya ekonomisindeki yeni yüzü: Kuşak ve Yol Projesi. *İktisat Toplum Dergisi*, 114, 84-92.
- Şebin, E. ve Akbaş, Z. (2024). Saldırgan realist perspektiften Çin-ABD ilişkileri: 2000'li yıllardan günümüze. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (79), 75-94.
- The New York Times (2026, 31 January). U.S. allies are drawing closer to China, but on Beijing's terms. <https://www.nytimes.com/2026/01/31/world/asia/trump-xi-starmer-carney.html>

The Times (2025, 18 December). US angers Chinese with approval of \$11bn arms sale to Taiwan. <https://www.thetimes.com/world/asia/article/us-angers-chinese-with-approval-of-11bn-arms-sale-to-taiwan-0bxq9jxgc>

The Washington Post (2026, 16 January). China senses opportunity as U.S. targets Iran and Venezuela. <https://www.washingtonpost.com/world/2026/01/16/trump-venezuela-iran-china/>

Turan, İ. (2016). ABD-Çin ilişkileri bağlamında Tayvan sorunu. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 80-105.

United States (2020, 20 May). *United States Strategic Approach to the People's Republic of China*. Washington, DC: White House Office. <https://trumpwhitehouse.archives.gov/wp-content/uploads/2020/05/U.S.-Strategic-Approach-to-The-Peoples-Republic-of-China-Report-5.24v1.pdf>

United States (2025). *National Security Strategy of the United States of America*. Washington, DC: The White House. <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/12/2025-National-Security-Strategy.pdf>

U.S. Department of Defense (2022). *Military and Security Developments Involving the People's Republic of China*. Washington, DC: Department of Defense. <https://media.defense.gov/2022/Nov/29/2003122279/-1/-1/1/2022-MILITARY-AND-SECURITY-DEVELOPMENTS-INVOLVINGTHE-PEOPLES-REPUBLIC-OF-CHINA.PDF>

U.S. Congress. (2022). *CHIPS and Science Act of 2022*. Public Law No: 117-167. <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/4346>

Walt, S. M. (1987). *The Origins of Alliances*. Ithaca: Cornell University Press.

Waltz, K. N. (1979). *Theory of International Politics*. Reading, MA: Addison-Wesley.

Wolf, P. (2016). China's 'Belt and Road' Initiative: Challenges and Opportunities. *Deutsches Institut für Entwicklungspolitik (DIE)*, 1-13.

Yıldız, M. (2018). Ortadoğu'dan Kafkasya'ya yeni dünya düzeni ve Türkiye. *Takvim-i Vekayi*, 6(2), 1-24.

Yıldız, M. (2024). Turkey's strategic "development road" project: geopolitical impacts and regional opportunities. *Anasay*, 29, 63-73.

Yıldız, M. (2026). ABD'nin Çin Politikası: Entegrasyondan Rekabete. *Star*, <https://www.star.com.tr/acik-gorus/abdnin-cin-politikasi-entegrasyondan-rekabete-haber-2015962/>

Zaidi, S. M. S. ve Saud, A. (2020). Future of US-China relations: Conflict, competition or cooperation. *Asian Social Science*, 16(7), 1-14.

Zhao, M. (2021). The Belt and Road Initiative and China-US strategic competition. *China International Strategy Review*, 3(2), 248-260.

Structured Abstract

In the twenty-first century, U.S.-China relations have transcended a simple bilateral rivalry to become a complex, multidimensional competition that significantly shapes global power dynamics and the broader international order. The launch of China's Belt and Road Initiative in 2013 marked a pivotal moment in this evolving relationship. Initially framed as a large-scale economic and infrastructure development project, the BRI has rapidly transformed into a comprehensive strategic initiative encompassing economic, geopolitical, and institutional dimensions. Beyond fostering trade and investment networks, the initiative projects Chinese influence on a global scale, signaling a strategic shift from a traditionally cautious foreign policy to a proactive and globally oriented posture. The BRI thus functions as both a material instrument of influence and a symbolic representation of China's ambition to recalibrate international norms and power structures.

This study examines U.S. policy toward China through a realist theoretical lens, emphasizing balance-of-power dynamics, strategic calculations, and the mechanisms through which great power competition unfolds. From a realist perspective, states pursue national interests within an anarchic international system, prioritizing survival, security, and relative power. Accordingly, U.S. strategies toward China are multidimensional, integrating diplomatic, economic, and security instruments rather than relying solely on conventional military or trade measures. Within this framework, the BRI is not merely an economic undertaking; it is a strategic vehicle with profound implications for the structure and stability of the international system. The United States' responses, therefore, must be interpreted as deliberate balancing efforts aimed at preserving systemic stability and constraining China's capacity to alter the global distribution of power.

The article employs a historical and discourse-based methodology to situate contemporary U.S.-China relations within a realist framework. It traces the evolution of bilateral interactions from the ideological confrontation of the Cold War, through the pragmatic rapprochement of the Nixon era, to the post-Cold War engagement strategy, and finally to the intensified twenty-first century competition. This historical trajectory highlights how U.S. strategic perceptions have adapted to China's rising economic, technological, and geopolitical capabilities. By situating the BRI within this broader context, the study demonstrates that China is perceived not only as an economic competitor but also as a transformative actor capable of reshaping regional and global power structures. The initiative's scope, scale, and strategic ambition have elevated it to a central concern in U.S. policy deliberations, influencing both threat assessments and strategic planning.

Analysis reveals that the United States pursues its balancing strategy through a combination of regional and global mechanisms. Key elements include the Indo-Pacific strategic framework, multilateral security partnerships such as the Quad (Australia, India, Japan, and the United States) and AUKUS (Australia, the United Kingdom, and the United States), and explicit deterrence policies concerning Taiwan. Beyond security and military coordination, U.S. strategies extend to technology, energy, and infrastructure policy, aiming to limit China's leverage in critical sectors. These multidimensional measures reflect a coherent effort to maintain strategic equilibrium while managing both

immediate regional challenges and long-term global risks. The U.S. approach underscores that strategic competition with China is systemic rather than episodic, involving sustained attention to both structural and operational dimensions of power.

From a realist standpoint, U.S. responses including trade regulation, investment controls, technological restrictions, and alliance-building represent deliberate efforts to constrain China's capacity to project power globally. By leveraging economic and institutional instruments alongside military and diplomatic measures, the United States seeks to preserve a favorable balance of power and uphold structural stability within the international system. This approach illustrates the realist principle that great powers act to prevent the emergence of hegemonic challengers, applying multidimensional strategies to mitigate potential threats while safeguarding core strategic interests.

The study further considers the dual nature of opportunities and risks inherent in U.S.-China strategic interaction. While the BRI offers prospects for enhanced global economic integration, regional connectivity, and development cooperation, it simultaneously introduces strategic, diplomatic, and economic uncertainties. The United States' multidimensional balancing strategy embodies a calculated response aimed at maximizing benefits while mitigating potential vulnerabilities. Within the realist paradigm, this approach reflects an enduring commitment to systemic stability, strategic prudence, and the management of competition without precipitating direct confrontation.

In conclusion, this study offers a comprehensive analysis of U.S.-China relations through the prism of the BRI, integrating historical, strategic, and realist perspectives. It demonstrates that contemporary U.S. policy toward China is grounded in a multidimensional balancing logic, wherein diplomatic, economic, and security tools are strategically coordinated to address China's growing global influence. The BRI emerges as both a strategic instrument and an economic initiative, serving as a focal point for understanding the dynamics of great power competition in the twenty-first century. By highlighting the structural, institutional, and strategic implications of China's global engagement, this study contributes to a more nuanced understanding of international power shifts and the enduring relevance of realist analysis in interpreting the contemporary international system.